

Áššeovddideapmi

____ Vuodđodokumeanta.
_x_ Jorgaluvvon dokumeanta

Vuorkááššenr. 2017/3050-38	Vuorká: B12	Áššemeannudeaddji: Bodil Utsi Vars	Dáhton: 11.03.2019
--------------------------------------	-----------------------	--	------------------------------

Lávd.áššenr.	Lávdegoddi:	Čoahkkindáhton:
	Ovdagotti mearrádusevttohančoahkkin	
	Suohkanstivra	

OĐĐA MÁNÁIDGÁRDE- JA SKUVLASTRUKTUVRA

Mearrádusdiehtu sáddejuvvo:

- Kultur- ja bajásšaddan ovttat
- Teknihkalaš ovttat

Čujhusat leat

- Suohkanstivramearrádus KS 68/16 – Bargočilgehus Čielggadeapmi ođđa skuvla- ja mánáidgárdestruktuur
- WSP Raporta – Ovdaprošeakta gaskaboddosaš stuoramánáidgárdi Guovdageainnus

Miiddus lea:

- WSP Raporta – Ovdaprošeakta gaskaboddosaš stuoramánáidgárdi Guovdageainnus

Ášši duogáš:

Suohkanstivra lea biddán čielggadeami Guovdageainnu suohkana skuvla- ja mánáidgárdestruktuur. Čohkkejuvvon hástalusgovva:

- Máze mánáidgárdi ja skuvla leat juhkon guovtti ovtadagaide, unnán mánáiguin muhto mánja bargi, juoga mii daguha ahte ahte šaddá vástideaddji váttisin doallat bargoveaganorpmá eará mánáidgárddiin ja skuvllain ja geassá bajás gollodási suohkanis.
- Suohkanlaš mánáidgárddit leat juhkon njealji ovtadagaide (oktan Máze mánáidgárddiin), juoga mii dahká doaimma divraseabbon ja lasiha doarjaga maid suohkan ferte máksit priváhta mánáidgárddiide.
- Guovdageainnus lea mánáidgárddiid ja skuvllaid doaibma lea beare divrras.
- Vuodđoskuvllat Guovdageainnus leat boarrásat ja jagiin ovddasguvlui bohtet čoggot olu divodangolut. Vistii ahki lea hástalus temperatuvrra ektui gálbmaseamos áigodagain ja ohppiid ja bargiid árgabeivviide.
- Ráđđehus gáibida ahte buot suohkanat riikkas effektiviserjit iežaset doaibmama 0,5% juohke jagi, seammás go ođđa gollogáibideaddji barggut sirdojuvvot.

Guovdageainnu suohkan lea bálkáhan WSP veahkehit suohkana obbalaš konseptstudie ráhkadit mánáidgárddi ja skuvlastruktuvrra váste, sihke viesuid dáfus ja skuvla- ja mánáidgárdestruktuvrra dáfus.

Dán prošeavttas leat golbma oasseprošeavtta:

- 1a: Čielggadit oktiičaskima Máze mánáidgárddi ja skuvlla
- 1b: Ovdaprošeakta gaskaboddosaš stuoramánáidgárddi Guovdageainnus
- 1c: Konseptaoahppu ođđa mánáidgárde- ja skuvlastruktuvra

Dán áššis lea 1B - Ovdaprošeakta gaskaboddosaš stuoramánáidgárddi Guovdageainnus, fokussuorgi. Njukčamánu 4. beaivvi 2019 bukte sii raporta *Ovdaprošeakta gaskaboddosaš stuoramánáidgárddi Guovdageainnus*, gos sii leat árvvoštallan ja buktán ávžžuhusa, ahte lea go ekonomalaš seastin ásahit gaskaboddosaš stuoramánáidgárddi, ja maid movt kvalitehta sáhtá váikkuhit ovttá gaskaboddosaš vistis.

WSP Torfinn Bobakk, Ruth Velvik ja Erik Bratholm ledje Guovdageainnus guovvamánu 11.2 – 14.2 2019 ja hupme váhnemiiguin/ovddasteddjiiguin, skuvlaohppiiguin ja mánáidgárdebargiiguin, skuvllaiguin, PPB, dearvvašvuođadivššáriin, viessohoaiddáriiguin ja bassiiguin, maid dai iešguđetlágan geavaheaddjiavkkuiguin.

Árvvoštallen:

Dat mii lea hui miellagiddevaš mii bohtá ovdan raporttas lea ahte Guovdageaidnu geavaha eambo iežas bušeahtas mánáidgárdedoibmii go muđui geavahit riikkas, muhto seammás unnit go eará suohkanat Finnmárkkus. Lea miellagiddevaš dan dihte go ovdal ii leat bohtán ovdan ahte mii Guovdageainnu suohkanis geavahit unnit suohkanbušeahtas mánáidgárddiid doaimmagoluide go eará suohkanat Finnmárkkus.

Okta sivva dasa go mis ankke leat eambo doaimmagolut juohke orrundiimmus (oppholdstime) go muđui riikkas ja Finnmárkkus, lea go mis leat unna ovttadagažat gos unnán mánát juohke rávisolbmo nammii, mii geassá bajás goluid, seammás go diehtit ahte mánáidgárddit leat bisson iežaset rámmaid siskkobealde ja eai leat golahan eambo go dan mii bušeahtas lea vaikko leat ge čavges rámmat.

Dán sáhtá ovttá ládje čilget dainna go mis leat Sámedikki sierra doarjagat sámi mánáidgárddiid mat veahkehit ahte mánáidgárddiin lea ruhta bargat gielain ja kulturgaskkustemiin, mii maid dai lea dan mielde movt min mánáidgárddit barget. Seammás implementerejit mánáidgárddit mánáidgárderámmaplánii aktivitehtaid dan gávccii jagiáiggiid mielde. Mii maid dai bohtá ovdan raporttas lea ahte mánáidgárddiin lea fokus gielas, kultuvrras ja identitehtas.

Ahte Guovdageaidnu lea veahá vuollelis dan nationála ceahki mánáidlogus juohke rávisolbmo nammii, vuorustis 5,1 máná ja 5,8 máná, sáhtá veahkkin dasa ahte mis leat unnit doaimmagolut go muđui Finnmárkkus, go mii eat dárbbat ovttatmano váldit sadjásačča jávkama dihte, seammás go unna ovttadagat gos leat unnán rávisolbmot dahká dávjá ahte ferte váldit sisa sadjásačča.

Raporttas bohtá maid dai ovdan ahte dálá mánáidgárdevisttit bohtet gáibidit olggosgoluid vuoi guhkida eallináiggi (ovtta visttii eallináhki meroštallo leamen sullii 40 jagi), erenomážiid Gártnetluohká- ja Gilimánáidgárddit. Seammás eai leat dat nu heajos dilis ahte daid ii sáhte geavahit dassáži go vejolaš ođđa bistevas mánáidgárdevisti lea sajis jagi 2021-

Jus vällje gaskaboddosaš čovdosa, oaivvilda WSP ahte dát farggamusat lea sajis 1.kvartálas 2020. Gaskaboddosaš visti addá eambo goluid suhkana mánáidgárddiide earret eará liisema ja areála gieđahallama geažil, mii daguha ahte dan maid mii vejolaččat seastit go eai leat dat seamma bálkágolut, borahallá, mii dahká ahte golut priváhta mánáidgárddiide lassánit.

Váhnemiidda maid sáhttá dás negatiiva váikkuhus go sis ii leat seamma lahka mánáidgárdái go ovdal jus dat lokaliserejuvvo eará sadjái, juoga mii ferte dahkkot. Mánáide maid soaitá negatiivan go šaddet sirdit gaskkal visttiid.

WSP oaivvilda ahte Guovdageainnu suhkan berre vuordit bohtosiid dan loahpalaš raporttas mii galgá leat gárvvvis ovdal geassemánu 2019, mii galgá addit láidestusaid loahpalaš skuvla- ja mánáidgárdestruktuivrii Guovdageainnu suhkanis.

Mearrádusevttohus:

Guovdageainnu suhkan čuovvu WSP ávžžuhusaid ahte ii álgge bargat gaskaboddosaš mánáidgárdevistiin ja vuordá raporta loahpalaš skuvla- ja mánáidgárdestruktuivrras.